

**MIEJSKO – GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W WIERUSZOWIE**
98 – 400 WIERUSZÓW ul. RYNEK 21
tel/fax 062 78 41 554, 78 41 199
e-mail: wieruszow@mgops.pl www.mgops.pl

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY ZA 2017 ROK**

**Program Wspierania Rodziny
na lata 2016 – 2018
w Gminie Wieruszów**

**Opracowanie: Larysa Jendrzej
Zatwierdzenie: Kierownik MGOPS Wieruszowie – Ewa Szandala**

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku Nr 149, poz. 887 ze zm.), który zobowiązuje do złożenia Radzie Miejskiej rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Program Wspierania Rodziny, czyli pomoc dziecku i rodzinie, jest zadaniem samorządu gminnego wynikającym z w/w ustawy i zgodnie z art. 176 obowiązkiem gminy jest utworzenie i stały rozwój systemu wspierania rodziny, który zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ma na celu:

- wzmocnienie roli funkcji rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- podniesienie świadomości w planowaniu oraz funkcjonowaniu rodziny,
- wzmacnianie integracji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, dążenie do reintegracji rodziny dzięki czemu zwiększa się szanse na pozostawienie dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka, dzięki utrzymaniu lub przywróceniu zdolności rodziny do pełnienia swoich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

W związku z powyższym Uchwałą Nr XX/153/2016 Rady Miejskiej w Wieruszowie dnia 25 lutego 2016 roku przyjęty został Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 w Gminie Wieruszów.

Celem głównym Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 w Gminie Wieruszów jest „stworzenie spójnego systemu opieki nad rodziną w Wieruszowie”.

Cel szczegółowy Programu został zrealizowany w 2016 roku tj. wielopłaszczyznowe wsparcie dla rodzin.

Dzięki współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współzależnienia, placówkami oświatowymi i Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wieruszowie w ramach realizowanego celu podjęte zostały następujące zadania:

1. Stałe diagnozowanie sytuacji rodzin objętych pomocą Ośrodka.

Czynnikami, które stanowią ryzyko marginalizacji lub są powodem wykluczenia społecznego, są obszary problemowe zdiagnozowane w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Należą do nich:

- Ubóstwo,
- Bezrobocie,
- Niepełnosprawność,
- Alkoholizm,
- Przemoc w rodzinie,
- Zdarzenie losowe,
- Długotrwała lub ciężka choroba,
- Potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym wielodzietność),
- Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych prowadzenia gospodarstwa domowego.

Pomocą materialną i socjalną w 2017 roku zostało objętych **325 rodzin**.

Dodatkowo dzięki programowi „pomoc państwa w zakresie dożywiania” skorzystało **218 dzieci** (w tym pomoc w formie obiadów – bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego – **5 dzieci** oraz z dożywiania dzieci w szkole podstawowej, gimnazjum oraz ponadgimnazjalnej – **159 dzieci**), dodatkowo posiłek w przedszkolu otrzymało **70 dzieci**.

2. Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.

W 2017 roku w **Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej** w Wieruszowie zatrudniony na umowę zlecenie był psycholog. Dzięki jego współpracy stałą pomoc psychologiczną uzyskało **11 rodzin**.

W **MGOPS w Wieruszowie** 2017 roku zatrudniony był także asystent rodziny, który pod swoją opieką miał **10 rodzin**, w tym **26 dzieci**. Rodziny głównie zmagają się z takimi problemami jak:

- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- uzależnienie,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie i ubóstwo,
- trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

W Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej przeprowadzono :

- diagnozy: psychologiczne – **303 osoby**, pedagogiczne – **266 osób**, logopedyczne – **46 osób**,
- konsultacje psychologiczne – **414 osób**,
- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne – **13 osób**,
- terapie: logopedyczne – **39 osób**, psychologiczne indywidualne – **62 osoby**, dysleksji i dysortografii – **4 osoby**, rodzin – **3 rodziny**, socjoterapia – **6 osób**,
- doradztwo wychowawcze – **90 osób**,
- porady, konsultacje dla nauczycieli – **107 osób**,
- porady, konsultacje dla rodziców – **125 osób**,
- porady, konsultacje dla dzieci i młodzieży w zakresie różnorodnych problemów **182 osoby**.

3. Poprawienie relacji rodzic – dziecko poprzez organizowanie spotkań edukacyjnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie zrealizowało **2 szkolenia** dla rodzin zastępczych, w których wzięło udział **7 osób**. Dodatkowo prowadzono grupę wsparcia dla rodzin zastępczych dla **3 osób**.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieruszowie przyjął **2 wnioski** o przyznanie asystenta rodziny.

4. Realizacja programów mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców.

W **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie** w 2017 roku zrealizowano:

- Realizacja trzyletniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017 – **1 program**.

· Realizacja projektu pt.: „Wzmocnienie pieczy zastępczej w powiecie wieruszowskim” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020 – **1 projekt, 50 uczestników (11 dzieci, 7 dorosłych)**.

5. Rozwijanie systemu ulg skierowanych do rodzin wielodzietnych i promocja modelu rodziny wielodzietnej.

· Zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci od 1 kwietnia 2016 roku wprowadzone zostało świadczenie wychowawcze „**Rodzina 500 plus**”. W 2017 roku zostało przyjętych i rozpatrzonych **1180 wniosków**. Wydano **1078 decyzji** w tym **1028 przyznających i 50 odmownych**.

· **Karta Dużej Rodziny** to ogólnopolski program opracowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień dla rodzin wielodzietnych. W 2017 roku przyznano **93 Karty Dużej Rodziny w 23 rodzinach** (w tym **55 dzieciom**). Realizatorem Karty Dużej Rodziny w okresie od 1 stycznia 2017 roku był Urząd Miejski w Wieruszowie

6. Tworzenie form aktywności społecznej działającej na rzecz wspomagania rodzin oraz umacniania w nich więzi rodzinnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach projektu „Wzmocnienie pieczy zastępczej w powiecie wieruszowskim”, działało w zakresie :

- utworzenia grupy wsparcia dla rodzin zastępczych – **1 grupa, 18 spotkań**, (3 osoby z gminy Wieruszów),
- warsztatów profilaktyczno – rozwojowych dla dzieci i młodzieży w okresie dojrzewania - **10 spotkań**, (2 dzieci zamieszkujących teren gminy Wieruszów),
- warsztatów w zakresie profilaktyki i konsekwencji uzależnień – **2 spotkania** (5 osób zamieszkujących teren gminy Wieruszów),
- warsztatów w zakresie rozwoju seksualnego dziecka – **1 spotkanie** (6 osób zamieszkujących teren gminy Wieruszów),
- warsztatów z zakresu podniesienia kompetencji wychowawczych „Szkola dla rodziców wychowawców” – **30 godz.** (2 osoby zamieszkujące teren gminy Wieruszów),
- organizacji wyjazdowego obozu socjoterapeutycznego – **6 dorosłych, 10 dzieci** (zamieszkujących teren gminy Wieruszów).

Miejski Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współzależnienia prowadził:

- Warsztaty psychologiczne dla dzieci i młodzieży – mieszkańców gminy Wieruszów – liczba uczestników 32.

Głównym celem warsztatów po nazwą „Ja też potrafię” jest wzmocnienie psychologiczne dzieci w wieku od 4 do 16 lat w kontekście efektywnego radzenia sobie w środowisku rówieśników, wzmocnienia własnej wartości, wzbogacenia poczucia odpowiedzialności.

Placówki Oświatowe działały w zakresie:

- pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla rodziców i uczniów szkole,
- warsztatów podczas spotkań z rodzicami,
- organizacji uroczystości szkolnych i klasowych z okazji Dnia Matki, Dnia Dziecka, festynu rodzinnego, Lokalnego Dnia Seniora.

7. Poszerzanie ofert zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.

- Zaj. rozwijające z j.polskiego,
- Zaj. teatralne,
- Zaj. wokalnie – muzyczne,
- Zaj. sportowe,
- Zaj. artystyczne,
- Zaj. taneczne,
- Zaj. ekologiczne,
- Zaj. wyrównawcze,
- Zaj. rozwijające kompetencje językowe i społeczne w oddziale przedszkolnym,
- Zaj. ekspresyjne w oddziale przedszkolnym,
- Koło biblioteczne,
- Koło historyczne,
- Koło biologiczne,
- SKS,
- Zaj. dodatkowe z języka niemieckiego,
- Komputer uczy i bawi w oddziale przedszkolnym,
- Zabawy logopedyczne 3 – 5 latków,
- Organizacja zajęć pozalekcyjnych w ramach godzin przyznanych przez organ prowadzący tj. Gminę Wieruszów,

- organizacja zajęć pozalekcyjnych w ramach projektu „Rozwój kompetencji” współfinansowanego ze środków ES,
- organizacja zajęć pozaszkolnych w ramach działań Koła TPD,
- Zuchy i harcerze.

8. Wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną (stypendia, zasiłki, dofinansowanie do imprez szkolnych i wycieczek, udział w projektach).

Placówki oświatowe:

- Dożywianie. Ciepły posiłek ,
- Stypendia burmistrza ,
- Akcja ”Owoce i warzywa, mleko i przetwory mleczne w szkole ” ,
- Mikołajki, wycieczki szkolne, zabawa choinkowa, dzień dziecka,
- Stypendia za wyniki w nauce Projekt „Wyrównywanie szans edukacyjnych” ,
- Bezpłatne obiady,
- Dożywianie z Programu Osłonowego w zakresie dożywiania gminie Wieruszów na lata 2014 – 2020,
- Dożywianie finansowane przez TPD,
- Projekt – „Umiem pływać” ,
- Projekt – „Aktywna tablica” ,
- Bezpłatne kolonie organizowane przez Kuratorium Oświaty w Łodzi,
- Wyjazdy na basen,
- Zaj. z Technik szybkiego uczenia się.

MGOPS wsparł dożywianie dzieci w liczbie **218** oraz wydanych zostało rozpatrzonych **decyzji o stypendium szkolne 203** z czego pozytywnie rozpatrzonych było **191** i **12** odmownych.

9. Udzielenie pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy i rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło poradnictwa specjalistyczne:

- porad dot. przemocy – 6

- porad dot. uzależnień - 7

Poradnictwo specjalistyczne realizowane było także w ramach działającego przy **PCPR**

Punktu Interwencji Kryzysowej:

- porad prawnych – 80
- porad psychologicznych – 62
- porad poradnictwa socjalnego – 31

Miejski Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnień Współuzależnienia przeprowadził:

- Świadczenia zdrowotne w formie terapii uzależnień i współuzależnienia .
- Warsztaty terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych – mieszkańców gminy Wieruszów.
- Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych – mieszkańców gminy Wieruszów.
- Dyżury interwencyjno – wspierające dla mieszkańców gminy Wieruszów.
- Centrum wsparcia psychologicznego dla osób z problemem przemocy w rodzinie .

W ramach współpracy **MOP, TUiW** brał udział :

- Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wieruszowie (**liczba komisji 22**).
- Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Wieruszowie (**liczba spotkań grupy roboczej: 21**).

W **Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej** działa **Zespół Interdyscyplinarny** ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w której objęto procedurą „Niebieska Karta” **22 rodziny**.

10. Działania z zakresu profilaktyki uzależnień poprzez prowadzenie w szkole programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem.

Miejski Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnień Współuzależnienia prowadził profilaktykę adresowaną do uczniów ich rodziców :

- Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Wieruszowie,
- Gimnazjum przy Zespole Szkół nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego Wieruszowie,

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka w Wieruszowie,
- Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego Wieruszowie,
- Szkoła Podstawowa w Pieczyskach,
- Szkoła Podstawowa w Wyszanie,
- Szkoła Podstawowa w Teklinowie,

Zajęcia dla uczniów odbywały się na lekcjach wychowawczych w klasach 1 i 3 gimnazjum oraz dla wszystkich 6 klas szkoły podstawowej.

Zajęcia dla rodziców odbywały się na jednogodzinnych spotkaniach przy okazji wywiadówek.

W placówkach oświatowych przeprowadzono dodatkowo:

- Zajęcia „Almanach profilaktyki” dla klas I-III gimnazjum,
- „Odpowiedzialność karna nieletnich przed prawem” (klasy I gimnazjum),
- „Przemoc” zajęcia z psychologiem MOPTUiW (klasy II i III gimnazjum),
- Zajęcia „Bezpieczeństwo w szkole”,
- Zajęcia „Bezpieczna droga do szkoły”,
- Zajęcia „Razem bezpieczniej”,
- Zajęcia „Cyberprzemoc” (klasy III gimnazjum),
- Zajęcia profilaktyczne z pedagogiem,
- Zajęcia profilaktyczne z psychologiem,
- Godziny wychowawcze o tematyce profilaktycznej,
- Program „Zadbaj o swoje płuca dla klas I-III”,
- Program „Bieg po zdrowie” dla klas IV Szkolny Program Profilaktyczno – Wychowawczy,
- Programy profilaktyczne realizowane we współpracy ze Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Wieruszowie,
- Zajęcia socjoterapeutyczne,
- Godziny wychowawcze odnośnie uzależnień, agresji, radzenia sobie ze stresem.

11. Podejmowanie działań na rzecz powrotu do rodziny naturalnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

W Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wieruszowie asystent rodziny współpracował z **1 rodziną**, gdzie **1 dziecko** umieszczone było w rodzinie zastępczej. Rodzina zmagala się z poważnym problemem jakim jest alkoholizm matki. Dziecko nie wróciło do matki, gdyż w/w wciąż boryka się z uzależnieniem.

12. Organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole oraz placówkach specjalistycznych dla dzieci z rodzin niewydolnych.

W **placówkach oświatowych** prowadzone były zajęcia:

- Zaj. logopedyczne,
- Zaj. rehabilitacyjne,
- Zaj. z pedagogiem,
- Zaj. z psychologiem,
- Zaj. rewalidacyjne,
- Zaj. o charakterze terapeutycznym z pedagogiem,
- Rozmowy pedagogizujące i wspierające,
- Zajęcia o charakterze terapeutycznym z psychologiem,
- Rozmowy wspierające.

W **Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej** prowadzone były działania:

- Zajęcia psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży na terenie szkół, w tym zajęcia integrujące zespoły klasowe 531 osób,
- Porady i konsultacje dla dzieci i młodzieży 182 osoby,
- Indywidualne porady i konsultacje dla rodziców 125 osób,
- Prelekcje, pogadanki i warsztaty dla rodziców 118 osób,
- Umieszczanie na tablicy ogłoszeń w poradni informacji o instytucjach i placówkach poradnictwa specjalistycznego i rodzinnego,
- Indywidualne konsultacje psychologiczne i lekarskie dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka 14 konsultacji lekarskich i 7 konsultacji psychologicznych.

13. Podjęmowanie działań w celu zapewnienia nadzoru kuratora nad nieletnimi pozbawionymi dostatecznej opieki ze strony rodziców.

W ramach w/w zadania podjęta została współpraca pracowników Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieruszowie z kuratorami rodzinnymi i zawodowymi. W 2017 roku objętych kuratelą były 23 rodziny.

14. Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową.

W roku 2017 w **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie** monitoring prowadzony był przez 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w 12 rodzinach (tj. 14 dzieci).

15. Współpraca wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy ochrony ofiar przemocy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie:

- Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wieruszowskim na lata 2017-2022.
- Zabezpieczenie schronienia mieszkańcom powiatu wieruszowskiego w kryzysie, w tym przypadku przemocy domowej. Zadanie realizowane na podstawie umowy powierzenia realizacji zadania publicznego pt.: „Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej w 2017 r.,” zawartej pomiędzy Powiatem Wieruszowskim, Wieruszowskim Caritas Diecezji Kaliskiej.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieruszowie:

- Prowadzenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w skład którego wchodzi: MGOPS w Wieruszowie, MOP, TUiW Wieruszowie, KPP w Wieruszowie, Placówki oświatowe, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Zakład Opieki Zdrowotnej, Stowarzyszenie integracyjne oraz Społeczny Rzecznik Praw Dziecka. W 2017 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu, w którym omówiono na 59 posiedzeniach grup roboczych 72 osoby, w tym 28 kobiet, 33 mężczyzn i 11 dzieci.

Podsumowanie

Celem asystentury rodziny jest przede wszystkim odzyskanie przez osoby przyjmujące wsparcie asystenta rodziny kontroli nad własnym życiem, które pozwala im stać się samodzielnymi oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada stworzenie spójnego systemu opieki nad rodziną w gminie Wieruszów. Zawarte w programie propozycje były realizowane w 2017r. w toku bieżącej pracy poszczególnych jednostek.

Ze sprawozdania wynikają następujące kierunki działań dla gminy Wieruszów:

- zwiększenie nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną oraz realizowanie różnych form pomocy rodzinie,
- wzmocnienie działań profilaktycznych,
- dalsza współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (szkoły, przedszkola, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnień Współuzależnienia, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, organizacje pozarządowe),
- wzmocnienie rodziny poprzez prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną w celu poprawy umiejętności opiekuńczo – wychowawczych przy współpracy z asystentem rodziny.

Praca asystenta rodziny jest procesem długofalowym, a prowadzone działania, aby odniosły zamierzony skutek muszą być cały czas utrwalane, dlatego w celu osiągnięcia zamierzonych efektów wskazane jest podejmowanie dalszych działań profilaktycznych i wspomagających. Konieczne jest również dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających przede wszystkim na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej stale poszukuje nowych form pracy z rodziną, po to aby rodzina potrzebująca wsparcia otrzymała konkretną pomoc oraz aby jakość życia rodziny miała lepszy wymiar. Osiągnięcie przez rodzinę stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci jest celem, którego osiągnięcie wspólnymi siłami daje największą satysfakcję.